

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 2936 605 Faks. El. p. dainius.kreivys@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui

p. Sauliui Skverneliui

Lietuvos Respublikos Energetikos ministrui

p. Žygimantui Vaičiūnui

Nr. 410-KL40

RAŠYTINIS KLAUSIMAS

DĖL GALIMO SU KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA SUSIJUSIŲ ĮMONIŲ VEIKIMO LIETUVOS STRATEGINIUOSE ENERGETIKOS INFRASTRUKTŪROS PROJEKTUOSE

2019 m. gruodžio 12 d.

Vilnius

Pastaruoju metu Lietuvos nacionalinio transliuotojo portale pasirodžiusiame tyrime teigiama, kad su Kinijos liaudies respublika susijusios energetikos įmonės dalyvauja Lietuvos strateginiuose energetikos projektuose.

Kinijos bendrovė „North China Power Engineering“ (toliau - NCPE), esanti dukterinė Kinijos valstybinės energetikos bendrovės „Power China“ įmonė, prieš šešerius metus įsigijo Lietuvoje veikiančią AB Energetikos tinklų institutas (toliau – Institutas). Institutas vykdo energetinių projektų projektavimo ir rekonstravimo darbus. Vien per 2016-2017 m. m. Energetikos tinklų institutas buvo susijęs su 23 viešaisiais pirkimais. Pagal <http://rekvizitai.lt> duomenis, 2018-2019 m. institutas buvo susijęs su mažiausiai 10 viešųjų pirkimų.

Minėta Kinijos bendrovė NCPE veikia tiesiogiai prieš Lietuvos nacionalinius interesus nukreiptuose regioniniuose projektuose. Būtent NCPE įgyvendina Baltarusijos atominės energijos perdavimo ir tinklo sujungimo projektą – t.y. Astravo AE tinklų infrastruktūros rengimo projektą: elektros tinklų renovavimą, elektros pastočių statybą, modernizavimą ir t.t. Pastarajam projektui Baltarusijos valstybė gavo finansinį kreditą iš Kinijos valstybinio eksporto-importo banko (angl. *Exim Bank of China*).

Energetikos tinklų institutas dalyvauja Lietuvos energetikos infrastruktūrai strateginiuose projektuose. Institutas rengė „Nord Balt“ 400 kV kabelių linijos Lietuva-Švedija jungties statybos projektą. 2018 m. dalyvavo Alytaus transformatorių pastotės išplėtimo rangovo konkurse, kurį pralaimėjus kreipėsi į teismą ir siekė sustabdyti konkurso procedūras. Energetikos tinklų institutas kaip subrangovas buvo pasirinktas ir Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo mazgo optimizavime ir paruošime sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklais projekte.

Be kita ko, kaip skelbiama AB Energetikos tinklų institutas internetiniame tinklalapyje, institutas vykde eilę energetikos infrastruktūros projektų Rusijos Federacijoje bei Baltarusijoje. Kartu pasitikėjimo neprideda faktas, kad Institutas savo veiklą (be Rusijos ir Baltarusijos) vykde tokiose valstybėse kaip Sirijoje, Kuboje, Vietname, Mongolijoje ir Pakistane.

Europos Sąjungos politiniu lygmeniu vis labiau pabrėžiamas išskirtinis Kinijos dėmesys investicijoms į ES šalių kertinius strateginės infrastruktūros objektus – jūrų uostus, oro uostus, atominės jėgainės, elektros infrastruktūrą. Pavyzdžiui, Kinijai priklausys 33 proc. šiuo metu rengiamo didžiausio energetinės infrastruktūros projekto Europoje – *Hinkley Point* atominės jėgainės Jungtinėje Karalystėje.

Suprantant Kinijos liaudies respublikos veikimo specifiką Europos Sąjungos valstybėse, bei atsižvelgiant į tai, kad AB Energetikos tinklų institutas dalyvauja Lietuvai strateginių energetikos projektų įgyvendinime, prašau, vadovaujantis LR Seimo statuto 212 straipsniu, atsakyti į šiuos žemiau pateiktus klausimus:

1. Koks yra AB Energetikos tinklų institutas vaidmuo Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo mazgo optimizavime ir paruošime sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklais projekte?
2. Kokius konkrečius darbus AB Energetikos tinklų institutas atliko ar pagal projektą turės atlikti Utenos ir Ignalinos transformatorių pastorių rekonstravimo?
3. Kodėl per Alytaus transformatorių pastotės išplėtimo projekto konkursą „Litgrid“ nesikreipė į specialią komisiją, kai pralaimėjus konkursą Institutas akivaizdžiai siekė jį sustabdyti ir kaip vėliau šiai bendrovei buvo išduotas leidimas dalyvauti Šiaurės rytų Lietuvos elektros perdavimo mazgo rekonstrukcijos darbuose?
4. Kodėl be išsamių nacionalinio saugumo grėsmių įvertinimo Kinijos valstybinės bendrovės dukterinės įmonės yra prileidžiamos prie Lietuvos strateginių projektų?

Seimo narys

Dainius Kreivys